

”השועל הפיקח” – משחק תנועה וחשיבה מתפתח

מגיש: ד”ר איציק רם

גרסה 1

מצב תחילת משחק: על הקרקע מונחים שלושה החישוקים בתצורת משולש כשלושת הקודקודים של משולש שווה צלעות, כלומר המרחק בין כול זוג חישוקים במשולש הוא מרחק שווה אורך. שלושה ילדים ניצבים מאחורי שלושת החישוקים הריקים כשפניהם פונים למרכז המשולש. במרכז המשולש מונח חישוק נוסף ובתוכו חמישה כדורי גומי.

הפעולות במשחק: בהינתן האות מסתערים הילדים לעבר הכדורים, המונחים בתוך החישוק שבמרכז המשולש, במטרה לאסוף אותם ולמקם מחדש כמה שיותר מהם בתוך החישוק הפרטי שלהם. מותר לכול ילד ליטול בכול פעם כדור אחד בלבד. במקביל מותר גם ליטול כדורים מן החישוקים של היריבים ואף זאת רק על פי הכלל של נטילת כדור אחד בלבד בכול פעם.

תכלית המשחק: הילד, אשר מצליח ראשון להגיע למצב שבו מונחים בחישוק שלו שלושה כדורים, יוכרז כמנצח.

הרציונל לשימוש במשחק: המשחק מתפתח מהר מאד להיות ממשחק תנועה גרידא למשחק האוכף חשיבה מהירה תחת לחץ מתוך ניסיון מתמיד לשקלל לתוך הפעולות התנועתיות (ריצה והעברת כדורים) את מחשבות היריבים השונים, כי בחסרונה של התייחסות כזו המוליכה לפעולות מניעה, כגון נטילת כדור דווקא מן החישוק של מי, שיש לו כבר שני כדורים בחישוקו, כדי למנוע ממנו להצליח לסיים ראשון את המטלה התחרותית, סיכויי הניצחון פוחתים מאד.

גרסה 2

משחק הכנה מקדים: במשחק ההכנה נתרגל מצב פשוט יותר של כללי ”השועל הפיקח”. הפעולות במשחק ותכליתו זהות לאלה של המשחק הקודם, אבל מצב תחילת המשחק מעט שונה. אין חישוק אמצע ובכול חישוק משלושת חישוקי המשתתפים מונחים מלכתחילה שני כדורים. על המשתתפים לאסוף אפוא כדורים רק מתוך חישוקי העמיתים המתמודדים במשחק והתכלית היא, כאמור, להגיע כמה שיותר מהר לשלושה כדורים בחישוק.

גרסה 3

משחק מתקדם: משחק זה מורכב מבנית מעקרונות שני המשחקים הקודמים: יש בו חישוק אמצע בדומה למבנה משחק ”השועל הפיקח” ומלכתחילה יש בכול חישוק אישי שני כדורים, כמו בתחילת משחק ההכנה המקדים, אלא שהפעם מדובר בארבעה חישוקי צד, היוצרים מבנה של ריבוע וממילא ברור שמדובר גם בארבעה משתתפים. על כול משתתף לשאוף למקם ארבעה כדורים בחישוק הפרטי שלו כדי להיות מוכתר כמנצח. בתוך חישוק האמצע יש ארבעה כדורים. כדורים אלה מהווים מעין ”הפקדות” מוקדמות, כלומר הם שייכים, לשחקנים המשתתפים לפי החלוקה הבאה: כדור לשחקן. כלומר, לכול שחקן מותר ליטול מחישוק האמצע כדור אחד בלבד בכול רגע נתון במשחק. האפשרות הזו מגדילה מאד את הקומבינציות הפוטנציאליות מבחינה טקטית והופכת את המשחק ממילא למאתגר יותר מבחינת החשיבה שהשחקנים נאלצים להפעיל בזמן אמת; ושלא כפי שנראה במבט ראשון לא כדאי להתחיל דווקא בלהעביר את הכדור ”המופקד” אל חישוק ”הבית”. עוד פרט מעניין: מחמת המבנה המרובע כדאי יהיה לשחקנים ליטול כדורים רק משני שכניהם הקרובים ולא מן החישוק הממוקם אלכסונית מהם וגם עובדה זו הופכת את המשחק לתובעני יותר מבחינה חשיבתית.